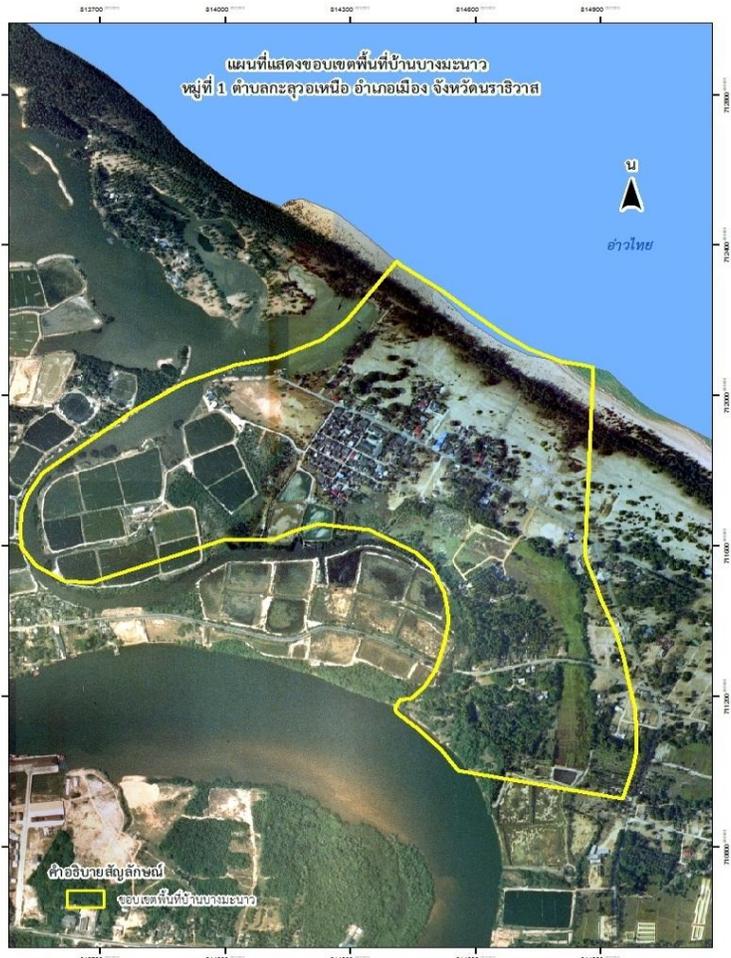

บ้านบางมะนาว หมู่ที่ ๑ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

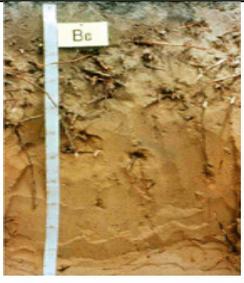
๑. ข้อมูลทั่วไป

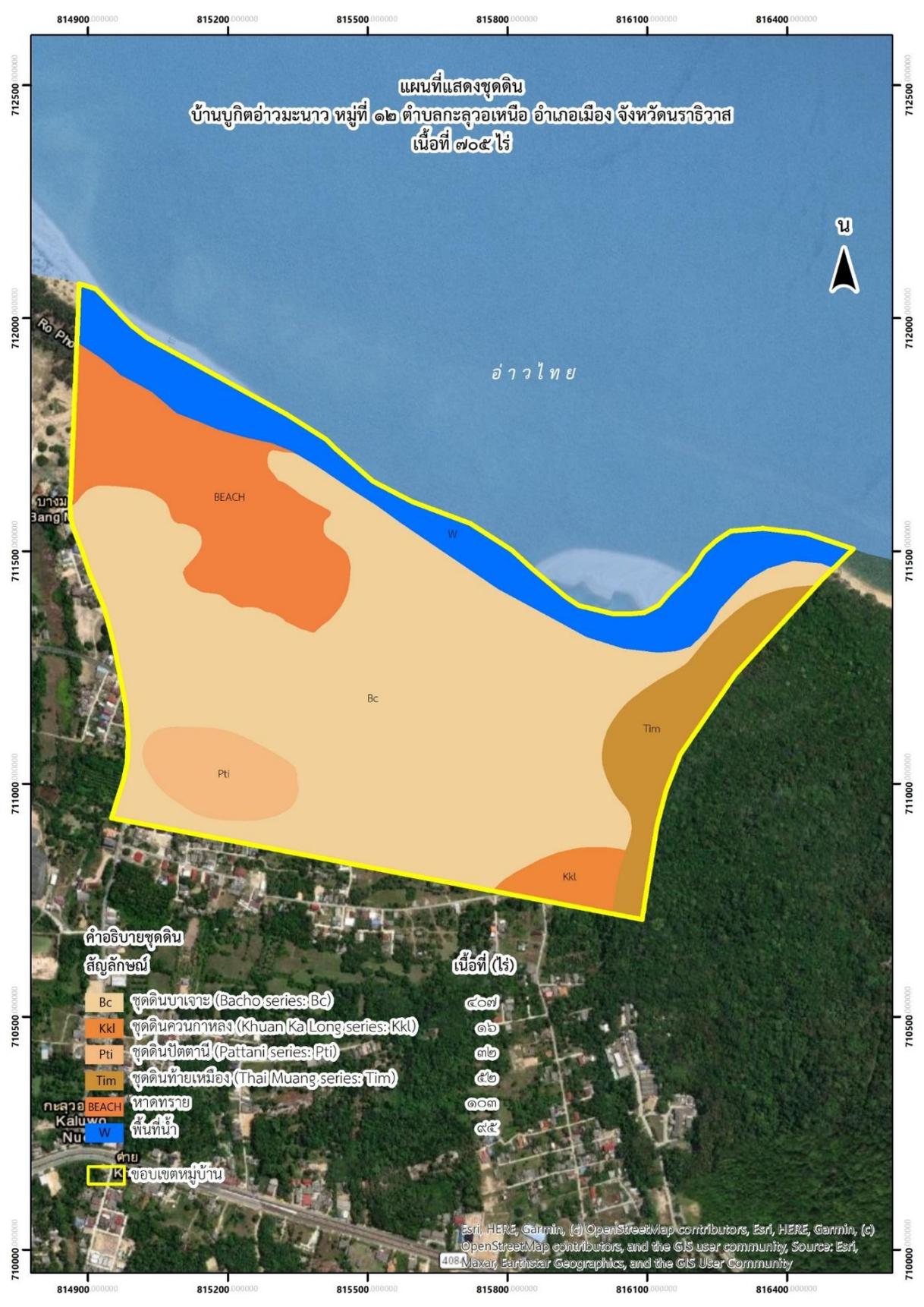
บ้านบางมะนาว ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑ ตำบล กะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส เนื้อที่ ๖๐๐ ไร่ (เป็นพื้นที่ที่ราบลุ่มและหาดทราย) มีประชากรทั้งหมด ๓๒๓ ครัวเรือน ชาย ๑,๐๖๖ ราย หญิง ๑,๑๔๖ ราย นับถือศาสนาอิสลาม มีสถานที่สำคัญของชุมชน โรงเรียนบ้านบางมะนาว มัสยิดรูลปะห์ สนามบอลเทศบาลกะลุวอเหนือ และหาดอ่าวมะนาว โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้เข้าไปส่งเสริมแนวทางพัฒนาอาชีพการเกษตรในพื้นที่ดินทรายจัด เพื่อเพิ่มศักยภาพให้เกษตรกรและพื้นที่ทำการเกษตร ให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจ สามารถนำไปใช้ในวิถีประจำวันอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

๒. สภาพพื้นที่

บ้านบางมะนาว มีสภาพเป็นพื้นที่เป็นที่ราบเรียบดินเป็นดินทรายจัดและหาดทราย เกิดจากการทับถมของตะกอนทรายทะเลสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ ซึ่งประกอบด้วยชุดดิน ๔ ชุดดิน คือ ชุดดินบาเจาะ ชุดดินควนกาหลง ชุดดินท้ายเหมือง และชุดดินปัตตานี ดังนี้

ชุดดิน	ลักษณะของชุดดิน	ภาพหน้าตัดดิน
ชุดดินบาเจาะ (Bc)	ดินเป็นดินทรายลึกมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินทรายหรือดินทรายปนดินร่วน มีสีน้ำตาลปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดปานกลาง (pH ๕.๕ - ๖.๐) ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินทรายหรือดินทรายปนดินร่วน มีสีน้ำตาล สีน้ำตาลปนเหลืองหรือสีเหลืองปนแดง ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH ๕.๐ - ๖.๕)	
ชุดดินควนกาหลง (KKL)	ดินร่วนละเอียดลึกมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย มีสีน้ำตาล ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดปานกลาง (pH ๕.๐ - ๖.๐) ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายขนาดปานกลางหรือหยาบ มีสีน้ำตาล และระหว่างความลึก ๕๐ - ๑๐๐ ซม. ข้อจำกัดการใช้ประโยชน์ที่ดิน ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ เนื้อดินเป็นดินปนทราย และสภาพพื้นที่ที่มีความลาดชันหน้าดินง่ายต่อการถูกชะล้างพังทลาย และขาดแคลนน้ำ	
ชุดดินท้ายเหมือง (Tim)	เป็นดินลึก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินทรายปนดินร่วนหรือดินร่วนปนทราย สีน้ำตาล ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายหยาบถึงเป็นดินเหนียวปนทรายหยาบ สีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนเหลือง พบชั้นหินแกรนิตระหว่างความลึก ๕๐-๑๐๐ ซม. ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดปานกลาง (pH ๕.๐-๖.๐) ตลอดหน้าตัดดิน	
ชุดดินปัตตานี (Pti)	ดินบนเป็นดินร่วนปนทรายถึงดินร่วนปนดินเหนียว สีเทา ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงกรดปานกลาง (pH ๕.๕ - ๖.๐) ดินล่างเป็นดินชั้นสลับของดินร่วนปนทราย ดินทรายปนดินร่วนหรือร่วนปนทรายแข็งของตะกอนน้ำทะเล ปฏิกิริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นด่างปานกลาง (pH ๖.๐ - ๘.๐)	

๓. การส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้สำรวจและรวบรวมข้อมูลสภาพปัญหาในพื้นที่ โดยได้ดำเนินการจัดทำโครงการของงบประมาณทั้งในเรื่องการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน การสนับสนุนองค์ความรู้ด้านต่าง ๆ อาทิ การฝึกอบรม สาธิตในพื้นที่ พร้อมสนับสนุนปัจจัยการผลิต ตลอดจนการศึกษาเรียนรู้ดูงานในพื้นที่ที่ประสบผลสำเร็จเพื่อให้เกษตรกรสามารถพัฒนาพื้นที่การเกษตรของตนเองและประกอบอาชีพการเกษตรอย่างยั่งยืนและพึ่งตนเองได้ โดยดำเนินกิจกรรมตั้งแต่ปี ๒๕๒๖-๒๕๖๗ มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

๓.๑ อบรมหลักสูตร

- ๑) เกษตรกรได้รับการอบรมการปลูกพืชผักพืชไร่และไม้ผลในพื้นที่ดินทรายจัดในบริเวณรอบบ้าน จำนวน ๑๙ ราย
- ๒) เกษตรกรได้รับการอบรมการเลี้ยงสัตว์ปีก (ไก่/เป็ด) จำนวน ๑๕ ราย
- ๓) เกษตรกรได้รับการอบรมการเพาะเห็ดถุงเสริมรายได้ จำนวน ๑๐ ราย
- ๔) เกษตรกรได้รับการอบรมการเลี้ยงสัตว์ปีก ไก่/เป็ด จำนวน ๑๕ ราย
- ๕) เกษตรกรได้รับการอบรมการผลิตผักปลอดภัยจากสารพิษ จำนวน ๑๕ ราย
- ๖) เกษตรกรได้รับการอบรมการปรับปรุงดินทรายจัดเพื่อปลูกแก้วมังกร จำนวน ๓ ราย

๓.๒ สาธิตในพื้นที่

- ๑) เกษตรกรได้รับการสาธิตการปรับปรุงบำรุงดินโดยการสาธิตการทำการใช้ปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ จำนวน ๑๐ ราย
- ๒) เกษตรกรได้รับการสาธิตการปรับปรุงบำรุงดินโดยการสาธิตการใช้ปุ๋ยพืชสด จำนวน ๑ ราย
- ๓) เกษตรกรได้รับการสาธิตการใช้วัสดุปรับปรุงบำรุงดิน (ปูนขาว โดโลไมท์ หินปูนฝุ่น) จำนวน ๑๐ ราย

๓.๓ การสนับสนุนปัจจัยการผลิต

- ๑) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนวัสดุปรับปรุงบำรุงดิน (ปูนขาว โดโลไมท์ หินปูนฝุ่น ปุ๋ยหมักพืชปุ๋ยสด) ให้แก่เกษตรกรเพื่อใช้ปรับปรุงดินเปรี้ยวจัด เพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์แก่ดินสำหรับใช้ในแปลงเกษตรปลูกพืชผัก พืชไร่ ไม้ผล แก่เกษตรกร จำนวน ๑๙ ครัวเรือน
- ๒) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ผัก เพื่อส่งเสริมการปลูกพืชผักบริโภคในครัวเรือนปลอดภัยจากสารพิษ และจำหน่ายสร้างรายได้ครัวเรือนให้แก่เกษตรกร จำนวน ๑๙ ครัวเรือน
- ๓) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนพันธุ์พืช (กิ่งพันธุ์ ท่อนพันธุ์อ้อย ฝรั่ง มะนาว มะพร้าว ส้มโอ) เพื่อส่งเสริมการใช้ประโยชน์พื้นที่ บริเวณบ้านและพื้นที่แปลงเกษตร ให้แก่เกษตรกร จำนวน ๕ ครัวเรือน
- ๔) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนพันธุ์ปลา (ปลานิล ปลาดุก ปลาตะเพียน) เพื่อส่งเสริมการเลี้ยงปลาในกระชังและในร่องสวนและบ่อดิน ให้แก่เกษตรกร จำนวน ๕ ครัวเรือน
- ๕) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนพันธุ์สัตว์ (ไก่ แพะ เป็ด) ให้แก่เกษตรกร จำนวน ๑๕ ครัวเรือน

๓.๔ การศึกษาดูงาน

- เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพโดยการศึกษาดูงานในพื้นที่ของเกษตรกรที่ประสบผลสำเร็จในต่างจังหวัด จำนวน ๒ ราย

๔. ผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ ๒๕๖๘

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในพื้นที่บ้านบางมะนาว เพื่อส่งเสริมพัฒนาอาชีพทางการเกษตรเพิ่มศักยภาพให้เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาพื้นที่เกษตรของตนเองสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน โดยมีผลการดำเนินงานปีงบประมาณ ๒๕๖๘ ดังนี้

๔.๑ อบรมหลักสูตร

๑) เกษตรกรได้รับการอบรมการปลูกพืชผักพืชไร่และไม้ผลในพื้นที่ดินทรายจัดในบริเวณรอบบ้าน จำนวน ๓ ราย

๔.๒ การสาธิตในพื้นที่

๑) เกษตรกรได้รับการสาธิตการทำ/การใช้ปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ จำนวน ๗ ราย

๒) เกษตรกรได้รับการสาธิตการใช้วัสดุปรับปรุงดิน (ปุณขาว) จำนวน ๗ ราย

๔.๓ การสนับสนุนปัจจัยการผลิต

๑) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนวัสดุปรับปรุงดิน (ปุณขาว) เพื่อใช้ปรับปรุงดินทรายและดินเปรี้ยวเพิ่มความอุดมสมบูรณ์แก่ดินในแปลงเกษตรสำหรับการปลูกพืชผัก พืชไร่ และไม้ผล จำนวน ๗ ครัวเรือน

๒) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ผัก อาทิ ถั่วพู ถั่วพักยาว ข้าวโพด และอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมการปลูกพืชผักบริโภคในครัวเรือนปลอดภัยจากสารพิษ และจำหน่ายสร้างรายได้ในครัวเรือน จำนวน ๓ ครัวเรือน

๕. สภาพเศรษฐกิจและสังคม

๕.๑ การประกอบอาชีพ บ้านบางมะนาว มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ๓๒๓ ครัวเรือน ประชากรในหมู่บ้านมีการประกอบอาชีพ แบ่งเป็น อาชีพภาคการเกษตร จำนวน ๕๐ ครัวเรือน (๑๕.๔๗%) และอาชีพนอกภาคการเกษตร จำนวน ๒๗๓ ครัวเรือน (๘๔.๕๒%) โดยมีการประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปมากที่สุด รองลงมาประกอบอาชีพค้าขาย อาชีพอื่น ๆ รับราชการ/ลูกจ้างของรัฐ และพนักงานบริษัท

๕.๒ รายได้ประชากร จากการสำรวจข้อมูลรายได้เฉลี่ยประชากรในปี ๒๕๖๘ พบว่า โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ พบว่า ประชากรมีรายได้เฉลี่ยเท่ากับ ๑๕๔,๑๙๑ บาท/ครัวเรือน/ปี ซึ่งมีประชากรที่มีรายได้เฉลี่ยอยู่ในช่วงต่ำกว่า จำนวน ๙๕ ครัวเรือน (๒๙.๔๑%) และมีรายได้เฉลี่ยสูงกว่า จำนวน ๒๒๘ ครัวเรือน (๗๐.๕๘%) ส่วนประชากรที่มีการประกอบอาชีพเกษตรเป็นอาชีพหลัก มีรายได้ภาคการเกษตรเฉลี่ย ๗๕,๒๕๔ บาท /ครัวเรือน/ปี

๕.๓ กลุ่มอาชีพ จากการสำรวจข้อมูลกลุ่มอาชีพในพื้นที่บ้านบางมะนาว ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ในปี ๒๕๖๘ พบว่า มีกลุ่มอาชีพ ๓ กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มเลี้ยงปลากะพงขาว จำนวน ๒๐ ราย กลุ่มปลูกผัก จำนวน ๕ ราย และกลุ่มจักรสานปาหนัน จำนวน ๘ ราย

๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

บ้านบางมะนาว มีเนื้อที่ทั้งหมด ๖๐๐ ไร่ ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตร ๘๔ ไร่ โดยแบ่งเป็น ไม้ผลผสมผสาน ๖๖ ไร่ มะพร้าว ๕ ไร่ พืชผักหมุนเวียน ๑๓ ไร่ เป็นพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม ๑๓๙ ไร่ แหล่งน้ำ ๑๙๐ ไร่ และชุมชน/สถานที่ราชการ ๑๘๘ ไร่

แผนที่แสดงลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดิน
บ้านบางมะนาว หมู่ที่ 1 ตำบลกละลูอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
พื้นที่ 600 ไร่

